

Helsinki

**Pyöräily-
katsaus
2021**

Sisältö

3

Esipuhe

4

Helsingissä
pyöräillään
paljon

7

Ympäri-
vuotinen
pyöräily-
kaupunki

9

Pyörä on
kätevä
kulkupeli

10

Pyörällä
liikkuminen
Helsingissä

11

Kaupunki-
pyörällä
pääsee entistä
pidemmälle

12

Pyöräverkko
täydentyy
hyvää vauhtia
kanta-
kaupungissa

14

Baana-
verkosta
koko seudun
kattava

16

Lisää pyörä-
parkkeja
Kamppiin,
Katajanokalle
ja Malmille

18

Pyörä-
liikenteen
edistäminen
saa kaupunki-
laisten tuen

20

Julkaisun
tiedot

Pyöräilykatsaus 2021 on sarjassaan neljäs pyöräliikenteen kehitystä, kaupunkilaisten mielipiteitä, pyöräliikennehankkeita ja pyöräilypalveluita esittelevä julkaisu Helsingissä. Ensimmäinen pyöräilykatsaus julkaistiin vuonna 2015.

LILLE SANTANEN

MARTTI TULENHEIMO

Pyöräkonttorin terveiset: pyöräily on yhteispeliä!

Helsingin kaupungilla päävastuu pyöräliikenteen kehittamisestä on liikenne- ja katusuunnittelun asiantuntijoilla eli tuttavallisemmin pyöräkonttorin tiimillä. Pyöräliikenteen edistäminen ei ole ainoastaan kaupungin asiantuntijoiden tehtävä, vaan sitä toteutetaan yhteistyönä – ennen kaikkea kaupunkilaiset luovat pyöräilykulttuurin Helsinkiin.

Helsingissä ollaan pyöräliikenteen edistämisessä hyvässä vauhdissa. Loppuvuodesta 2020 hyväksyttiin Helsingin pyöräliikenteen uusi kehittämisohjelma. Kunnianhimoisen ohjelman avulla varmistetaan tavoitteiden toteutuminen.

Helsinki on pyöräilyasioiden edelläkävijä Suomessa, ja hyvä myös maailman mittapuulla. Paljon on tehty, mutta paljon voidaan vielä yhdessä tehdä. Pyöräliikenne huomioidaan laajalti Helsingissä esimerkiksi liikennesuunnittelussa suurissa katu-uudistuksissa. Kantakaupungissa rakennetaan ja kunnostetaan lähivuosina noin sata

kilometriä katuja, ja viime vuonna pyöräilyä helpotettiin yksisuuntaisilla kaduilla. Baanalla ylittyi viime vuonna miljoonan pyöräiljän raja, ja Kulosaaren puistotielle avattiin ensimmäinen pyöräkatu. Noin 80 prosentilla helsinkiläisistä on fillari!

Tulevina vuosina kiinnitetään erityisesti huomiota suoriin ja sujuviin pyöräreitteihin, kunnossapitoon, työmaajärjestelyihin, pyöräpysäköintiin ja palveluihin. Näin Helsingistä tulee entistä poljettavampi.

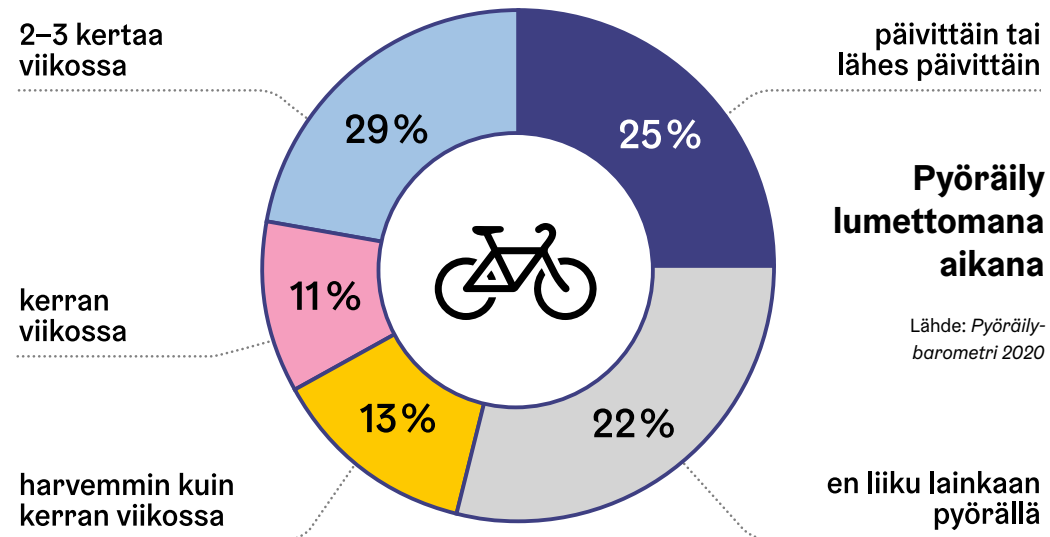
Tehdään yhdessä Helsingistä toimiva ja hyvä pyöräilykaupunki – kiitos, että olet mukana!

Henna Hovi
Jenni Huovinen
Oskari Kaupinmäki
Teppo Pasanen
Ilari Heiska

”Pyöräkonttori”
Helsingin kaupunki

Helsingissä pyöräillään paljon

Yli puolet helsinkiläisistä pyöräilee viikottain

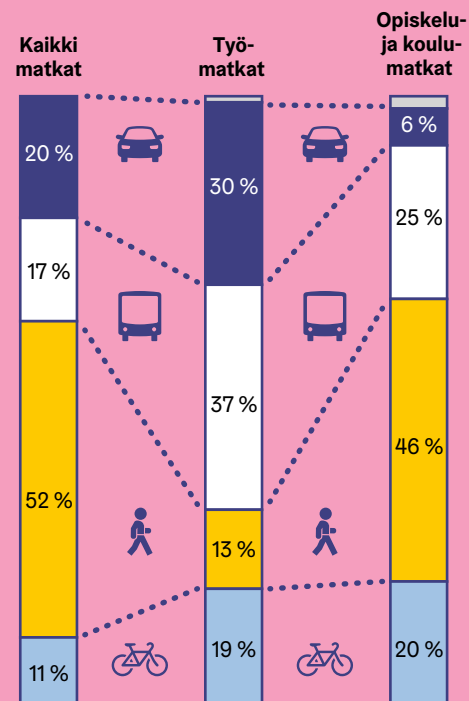

Pyöräiliikenne kasvussa

Helsingiläisistä 58 prosenttia kulkee pyörällä vähintään kerran viikossa. Osuus on prosenttiosuuden pienempi kuin vuonna 2018. Suomen suosituimmalla pyörävyöllä eli Lauttasaaren sillalla poljettiin vuonna 2020 yhteensä 1,16 miljoonaa matkaa. Myös Helsingin niemen rajalla pyöräiliikenteen määrät ovat olleet nousujohteiset vuodesta 1997 asti. Koko Helsingissä poljetaan noin 200 000 pyörämatkaa vuorokaudessa.

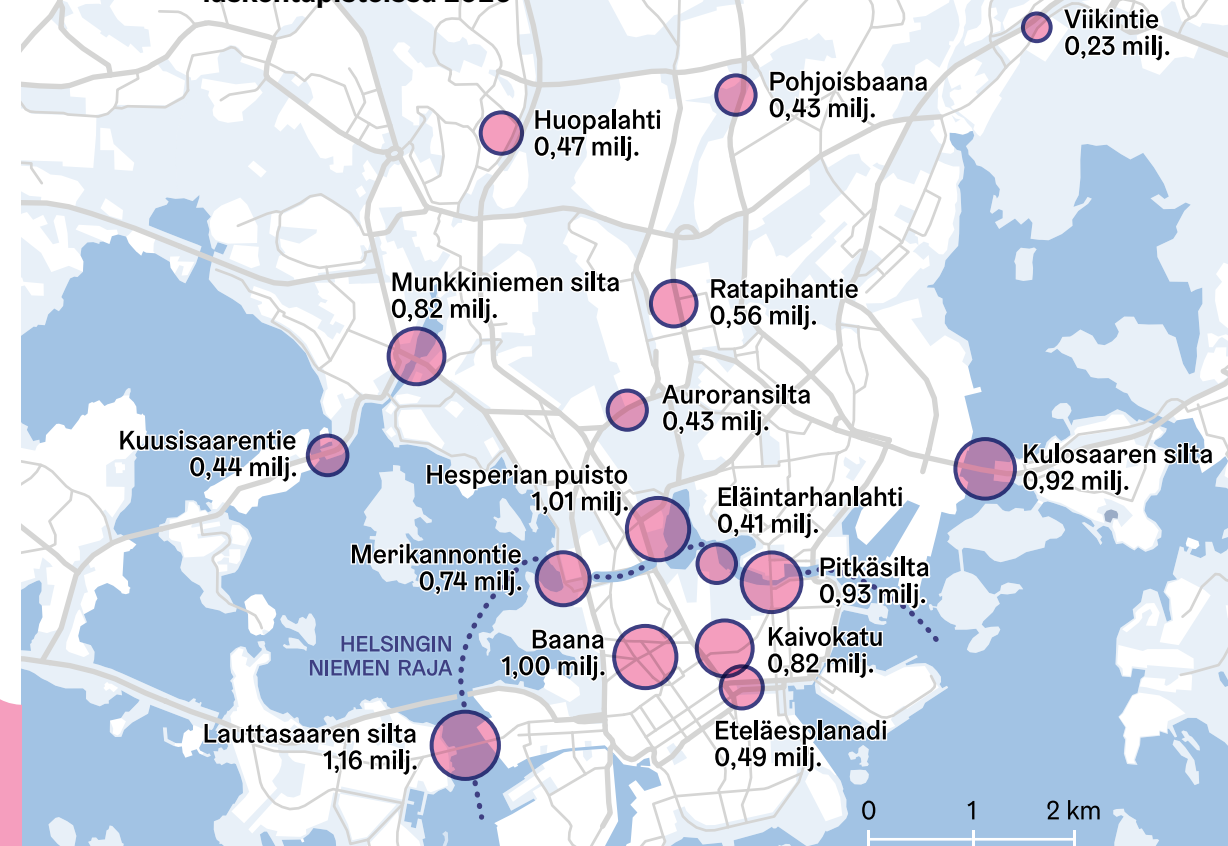
Vuonna 2020 pyöräiliikenteen kulkutapaosuus oli kaikista matkoista 11 prosenttia. Vaikka pyöräiliikenteen määrät ovat kasvaneet, pyöräiliikenteen kulkutapaosuus ei ole noussut tavoitteiden mukaisesti. Helsingin tavoitteena on, että 20 prosenttia kaikista matkoista tehtäisiin pyörällä vuoteen 2035 mennessä.

Eri kulkumuotojen osuus tehdyistä matkoista 2020

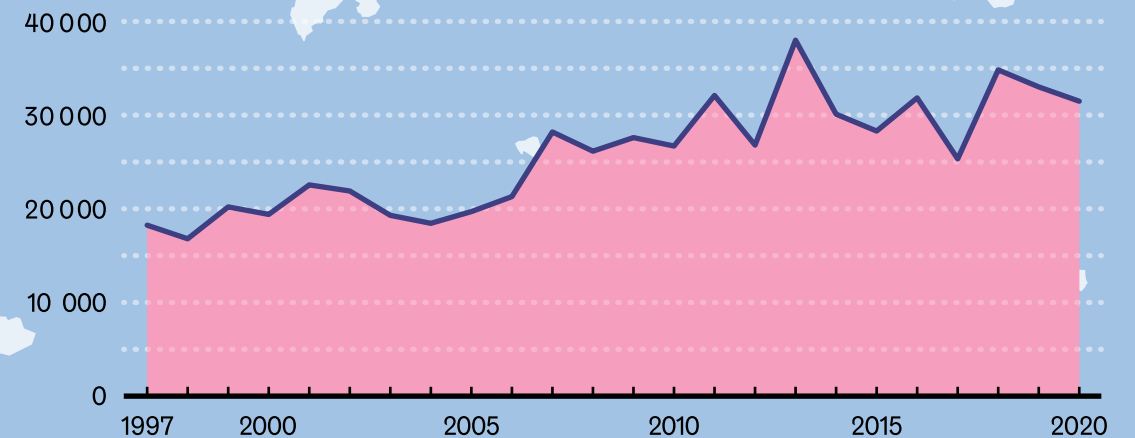

Lähde: Helsingiläisten liikumistottumukset 2020

Pyöräiliikennemäärät automaattisissa laskentapisteissä 2020

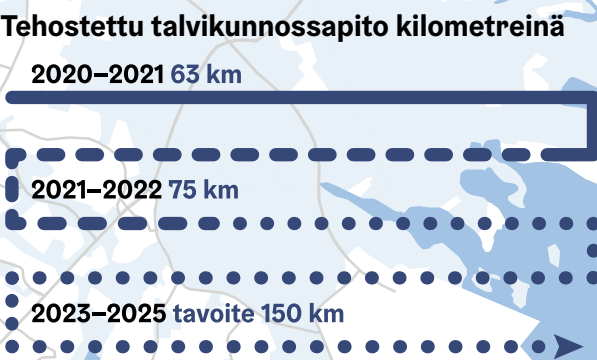
Pyöräiliikennemäärät Helsingin niemen rajalla kesäkuun arkipäivänä 1997–2020

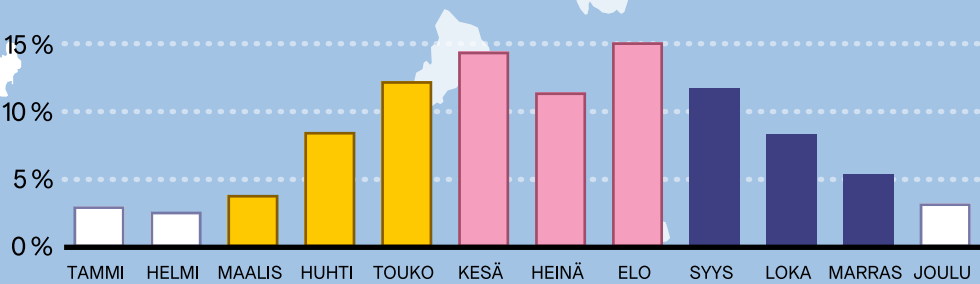
Lähde: Helsingin kaupunki 2020

Pyöräilykatsaus 2021

Pyöräväylien tehostettu talvikunnossapito

Vuoden pyöräilijämäärän jakautuminen kuukausittain, 2019–20 keskiarvo

Ympärivuotinen pyöräilykaupunki

Helsingin tavoitteena on olla kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki. Tällä hetkellä vuoden ympäri pyörää käyttää 13 prosenttia helsinkiläisistä aikuisista. Jotta pyörällä liikkuminen olisi sujuvaa ja turvallista myös talvella, Helsingissä on tehostettu pyöräväylien talvihoitoa 63 kilometrin osuudella.

Tehostettua talvihoitoa laajennetaan vähitellen niin, että se kattaa 150 kilometrin mittaisen verkoston. Lisäksi talvihoitoa kehitetään myös tehostetun talvihoidon ulkopuolisilla reiteillä. Työtä tavoitteen toteutumiseksi on vielä paljon, mutta keinot ja menetelmät niiden saavuttamiseksi ovat olemassa.

Tehostetun talvihoidon menetelmänä käytetään pääosin harjasuolausta, jossa lumi poistetaan väyliltä harjaamalla ja liukkauden torjuntaan käytetään suolaa. Suolauksen ansiosta väylillä ei tarvitse käyttää sepeliä, joka voi puhkoa pyörien renkaita ja altistaa kaatumisille lumien sulettua. Sepelin käyttöä vähennettäessä vähenee myös keväinen katupöly. Harjasuolaus on kasvattanut pyöräliikenteen määrää baanoilla talvella muihin väyliin verrattuna.

Tämän takia pyöräillään:

Kätevä tapa liikkua

39 %

Myönteiset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen

33 %

Ulkoilu ja virkistys

9 %

Ympäristösyöt

4 %

Riippumattomuus aikatauluista

4 %

Taloudellinen edullisuus

4 %

Korona-tilanne

2 %

Muut syyt

5 %

TOP 5:

Helsingiläiset pyöräilivät enemmän, jos...

1. Pyörien pysäköintipaikat ja alueet olisivat paremmin turvattuja ilkivallalta ja varastamiselta
2. Pyöräväyläverkko olisi kattavampi ja yhtenäisempi
3. Pyöräily olisi turvallisempaa
4. Risteysalueiden järjestelyissä huomioitaisiin paremmin pyöräilijät
5. Pyöräväylien työmaa-aikaiset järjestelyt olisivat paremmat

Lähde: Pyöräilybarometri 2020

LILLE SANTANEN

LILLE SANTANEN

Pyörä on kätevä kulkupeli

Helsingissä kuljetaan pyörällä ennen kaikkea siksi, että se on kätevä tapa liikkua paikasta toiseen. Myönteiset vaikutukset terveyteen ja kuntoon kannustavat hyppäämään pyörän selkään – kuten myös pyöräilyn tarjoamat ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet. Yleisin matkan tarkoitus pyörällä liikuttaessa on työ- tai opiskelumatka. Vuonna 2020 vapaa-ajan pyörämatkat lisääntyivät.

Pyörä täydentää myös hyvin muita liikku- mismuotoja. Päivittäin pyörällä liikkuvista 24 prosenttia käyttää päivittäin myös joukko- liikennettä. Tyytyväisyys mahdollisuuksiin

yhdistää pyörä- ja joukkoliikennettä samalla matkalla on pysynyt samalla tasolla vuoteen 2018 verrattuna, mutta kasvanut selvästi vuodesta 2016.

Helsingiläiset kertovat, että he pyöräilivät enemmän, jos pyörien pysäköintipaikat olisivat turvallisempia ja pyörätieverkosto kattavampi ja yhtenäisempi. Pyöräilyä lisäi- sivät myös parannukset pyöräliikenteen turvallisuuteen, risteysalueiden järjestelyihin ja työmaa-aikaisiin reitteihin sekä kunnossa- pitoon.

Pyörällä liikkuminen Helsingissä

- **Pyöräily on yhteispeliä.**
- **Poimi tästä vinkit sujuvaan ja mukavaan pyöräilyyn.**

Pyörällä pyörätiellä tai ajoradalla

Pyörän paikka on pyörätiellä, pyöräkaistalla tai ajoradalla. Pyörätien tunnistaa merkinöistä ja kylteistä ja pyöräkaistan pyöräkaistamerkinöistä. Jos pyörätietä tai -kaistaa ei ole, tulee pyörällä ajaa ajoradalla muun liikenteen seassa. Jalkakäytävä on kävelijöiden valtakuntaa, ja siellä voivat ajaa pyörällä vain alle 12-vuotiaat.

Pyöräliikenne on yksisuuntaista menoa

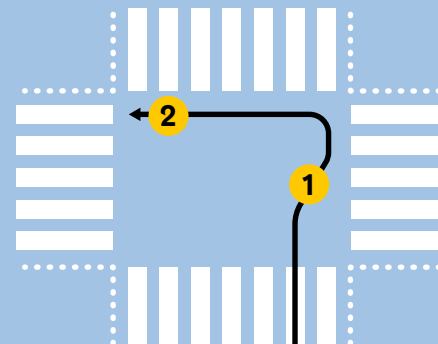
Helsingin pyörätiet ovat pääsääntöisesti yksisuuntaisia. Yksisuuntaiset pyörätiet kulkevat lähtökohtaisesti molemmiin puolin katua, jolloin pyörällä kuljetaan muun liikennevirran mukaisesti. Poikkeukset on merkitty ajorataan ja liikennemerkeillä.

Pyörätiet saavat uuden reunakivetyksen

Uusilla pyöräteillä pyöräliikenne on eroteltu ja merkitty jalkakäytävästä reunakivellä omalle tasolleen, aivan kuten muukin ajoneuvoliikenne.

Risteyksessä kourun kautta vasemmalle

Yksisuuntaisilla pyöräteillä ja pyöräkaistoilla suositellaan kääntymään vasemmalle niin kutsutulla kaksivaiheisella käännöksellä. Käännöksen ensimmäisessä vaiheessa risteävä ajorata ylitetään suoraan, minkä jälkeen risteuksen vastakkaisella puolella ryhmitytään suoraan jatkuvan pyörätien jatkeen tai ajokaistan ja suojatien väliin. Vasemmalle voi jatkaa, kun risteävän suunnan ajoneuvoliikenteelle syttyy vihreä valo, tai liikennetilanne sen sallii.

Pyöräilijän muistilista uudesta tieliikennelaista:

1. Valot hämärällä ja pimeässä: eteen valkoinen valo, taakse punainen
2. Löytyyhän pyörästä heijastimet, soittokello ja toimivat jarrut?
3. Uudella pyöräkadulla pyöräilijä määrää tahdin – Kulosaaren puistotieltä löytyy Helsingin ensimmäinen pyöräkatu
4. Pyöräilijä saa ajaa yksisuuntaisella kadulla molempiin suuntiin, jos se on sallittu liikennemerkillä
5. Jos pyörätie on kulkusuuntaan nähden tien vasemmalla puolella, pyöräilijä voi ajaa myös kulkusuuntaan nähden oikealla puolella ajoradalla tai pientareella

Kaupunkipyörällä pääsee entistä pidemmälle

Vuonna 2021 Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä laajenee kattamaan lähes koko Helsingin. Helsingin ja Espoon kaupunkipyörät ovat saavuttaneet huippusuosion. Keväällä 2019 valmistuneen selvityksen mukaan kaupunkipyöräjärjestelmä on yksi maailman suosituimmista.

Lähde: Helsingin ja Espoon kaupunkipyörät 2020

- **HSL:n verkkosivuilta voit tarkistaa, löytyykö läheltäsi kaupunkipyöräasema. Samalla pääset rekisteröitymään kaupunkipyörän käyttäjäksi: hsl.fi/kaupunkipyorat**

Pyöräverkko täydentyy hyvää vauhtia kantakaupungissa

Helsinkiin rakennetaan uusia pyörävyliä ja vanhoja uusitaan siellä, missä pyöräliikennettä ei voida sijoittaa autoliikenteen sekaan. Näin pyöräilystä tulee sujuvaa ja turvallista. Pyörävyliä rakennetaan lähivuosina erityisesti kantakaupunkiin, koska siellä pyörävylien jatkuvuudessa on eniten puutteita ja pyöräilymäärät suuria.

Hämeentien uudet pyörätiet viimeistellään keväällä 2021. Pyöräily ja kävely saavat uuden yhteyden päärautatieaseman alitse, kun Kaisantunneli rakentuu vuoteen 2023 mennessä. Kasin katutyöt -hankkeessa

rakennetaan vuosien 2021 ja 2022 aikana yksisuuntaiset pyörätiet Caloniuksenkadulle, Runeberginkadun osuudelle Töölöntorilta Mannerheimintielle sekä uudistetaan Helsinginkadun pyöräliikenteen järjestelyt.

Kantakaupungissa pyörätiet rakennetaan pääosin yksisuuntaisiksi. Ne ovat turvallisempia ja mahtuvat kantakaupungin katutilaan paremmin kuin kaksisuuntaiset pyörätiet.

- Lue lisää suunnittelusta: pyoraliienne.fi/blogi

RAKENNETTAVAT OSUUKET *

2021 valmistuvat

- Hämeentie, Viides Linja ja Haapaniemenkatu
- Kulosaaren puistotien pyöräkatu

2022 valmistuvat

- Caloniuksenkatu
- Runeberginkatu (Töölöntori - Mannerheimintie)
- Helsinginkatu (Hammar skjöldintie - Kaarlenkatu)
- Hietaniemenkatu (Hietakannaksentie - Mechelininkatu)
- Lauttasaarentie (Isokaari - Ruukinlahdentie)
- Radiokatu

Nykyisten pyöräteiden yksisuuntaistamiset:

- Aleksis Kiven katu (Ratapihantie - Sturenkatu)
- Nordenskiöldinkatu (Pohj.Stadiontie - Vauhtitie)
- Savonkatu
- Viipurinkatu
- Stenbäckinkatu

2023–2026 valmistuvat

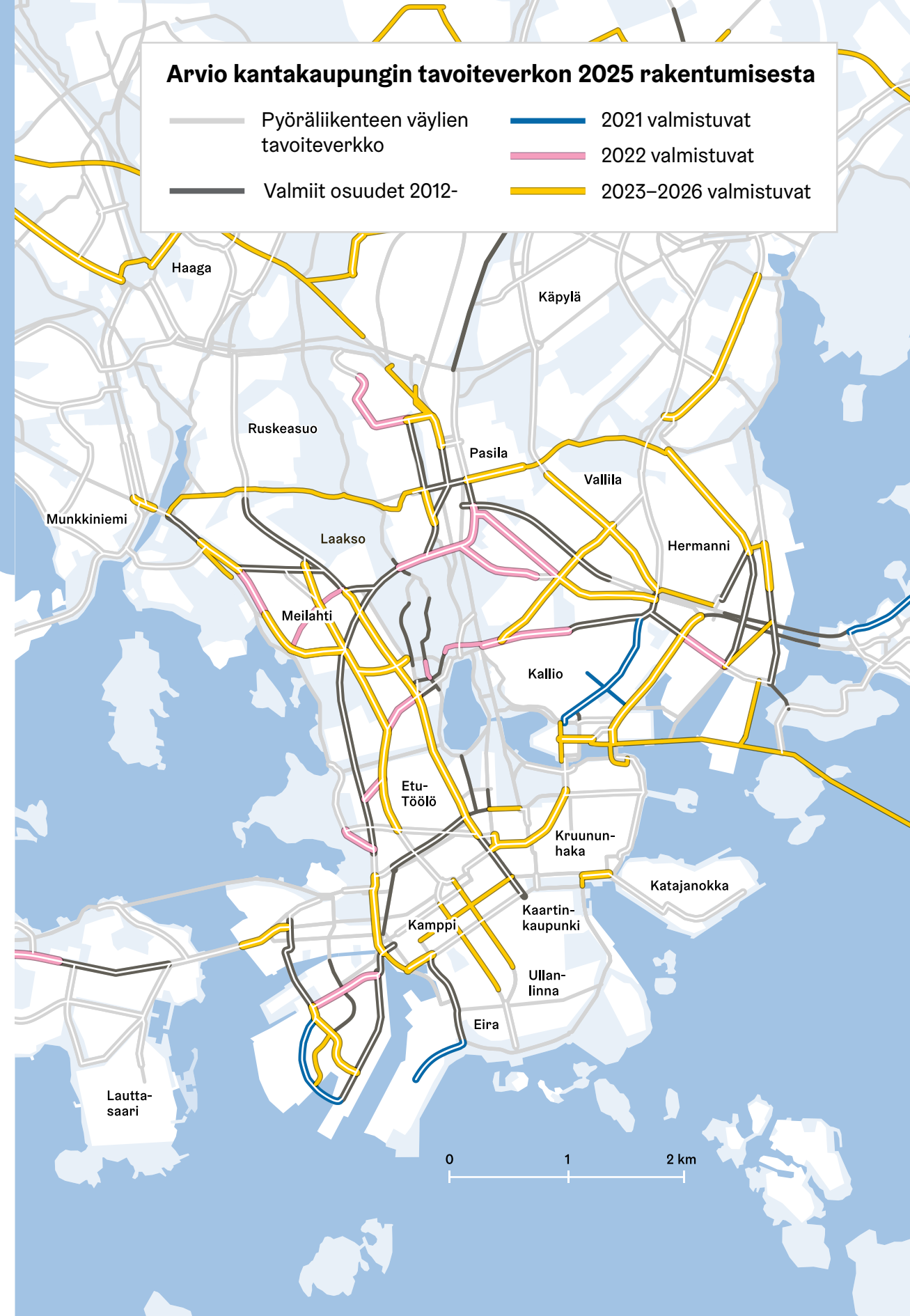
- Kaisantunneli
- Siltasaarenkatu (John Stenbergin ranta - Hämeentie)
- Mannerheimintie (Postikatu - Reijolankatu)
- Kaivokatu
- Kaisaniemenkatu
- Sturenkatu
- Mäkelänkatu (Kumpulantie - Hämeentie)
- Runeberginkatu
- Topeliuksenkatu
- Aleksis Kiven katu (Sturenkatu - Hämeentie)
- Linnankoskenkatu
- Porkkalankatu (Lauttasaaren silta - Länsisatamankatu)
- Mechelininkatu (Länsilinkki-Lapinlahdentie)
- Hakaniemensilta, Hakaniemenranta
- Hietalahdenranta-Ruoholahdenranta
- Kauppatorin ympäristö
- Asemapäällikönkatu
- Pasilankatu (Esterinportti - Veturitie)

* alustavat rakentamivuodet

Lähde: Helsingin kaupunki 2021

Arvio kantakaupungin tavoiteverkon 2025 rakentumisesta

- Pyöräliikenteen väylien tavoiteverkko
- Valmiit osuudet 2012-
- 2021 valmistuvat
- 2022 valmistuvat
- 2023–2026 valmistuvat

Baanaverkosta koko seudun kattava

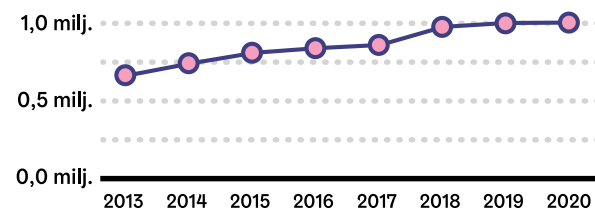
Helsinkiin suunnitellaan baanoja, jotka ovat laadukkaita pyöräteitä. Vuoden 2020 lopulla baanoja oli rakennettu Helsinkiin noin kahdeksan kilometriä ja rakenteilla oli lisäksi noin 11 kilometriä baanaväylää. Koko verkon pituus tulee olemaan 130 kilometriä. Seuraavina vuosina keskitytään etenkin Pohjoisbaanan ja Itäbaanan suunnitteluun. Baanaverkkoa täydentyy muiden hankkeiden, kuten Kruunusiltojen, Laajasalonbulvardin ja Kalasatama– Pasila -raitiotien yhteydessä. Baana-numerointia hyödynnetään opastuksen osana.

Rakentuvia baanayhteyksiä

- 2021 VALMISTUVAT
 - 8 Kulosaaren puistotien pyöräkatu
- 2022 VALMISTUVAT (alustava valmistumisvuosi)
 - 8 Itäbaana (Tupasaarentie - Hiihtäjänkuja)

Lähde: Helsingin kaupunki

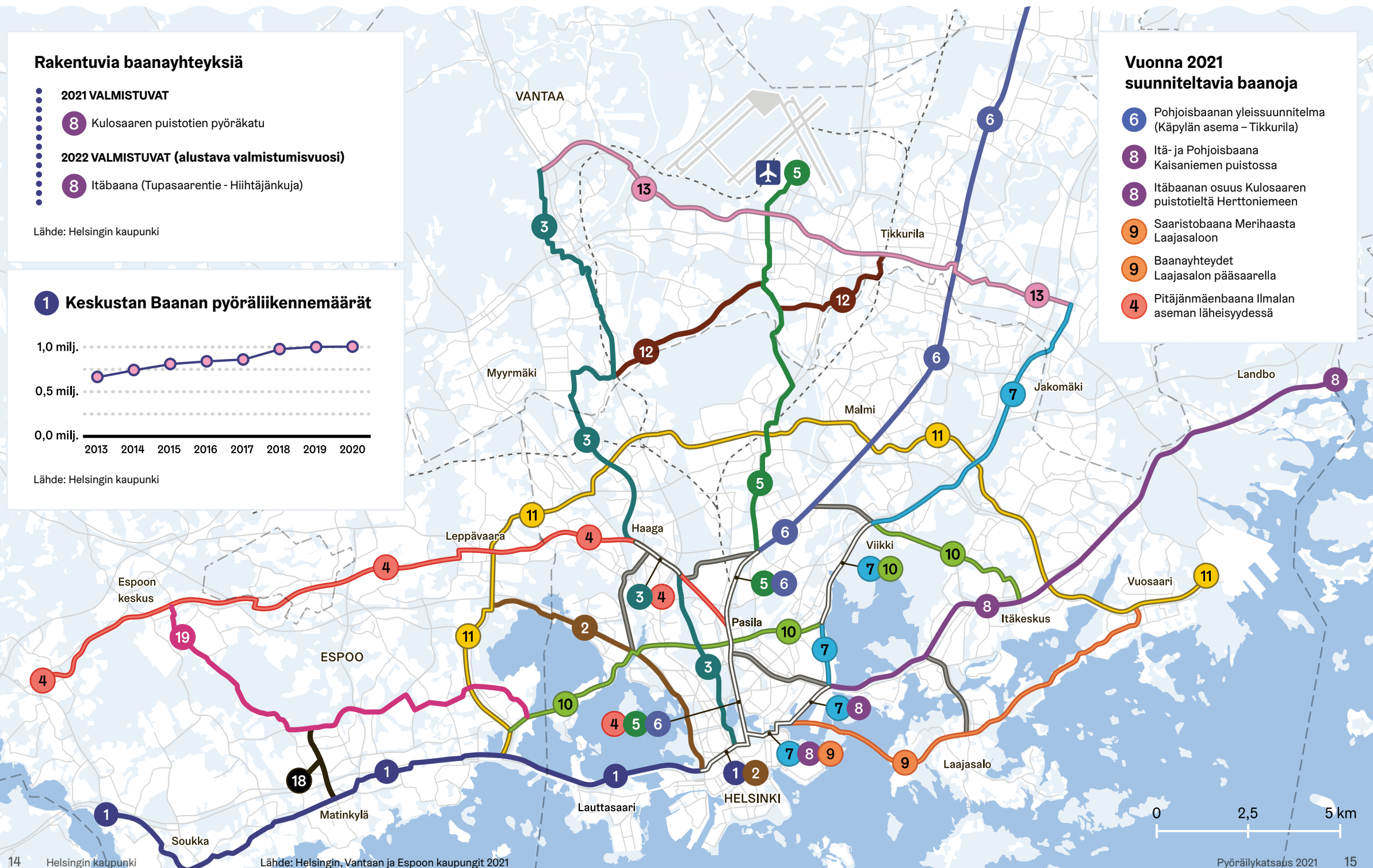
1 Keskustan Baanan pyöräliikennemäärät

Lähde: Helsingin kaupunki

Vuonna 2021 suunniteltavia baanoja

- 6 Pohjoisbaanan yleissuunnitelma (Käpylän asema – Tikkurila)
- 8 Itä- ja Pohjoisbaana Kaisaniemen puistossa
- 8 Itäbaanan osuus Kulosaaren puistotieltä Herttoniemeen
- 9 Saaristobaana Merihaasta Laajasaloon
- 9 Baanayhteydet Laajasalon pääsaarella
- 4 Pitäjämäenbaana Ilmalan aseman läheisyydessä

Lähde: Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupungit 2021

Lisää pyöräparkkeja Kamppiin, Katajanokalle ja Malmille

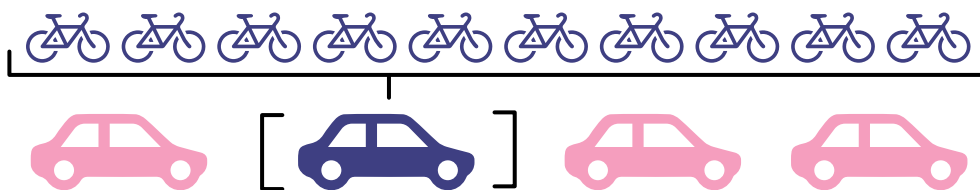
Helsinki parantaa ja laajentaa jatkuvasti pyöräpysäköintiä. Runkolukittavia telineitä lisätään koko kaupungin alueelle. Pyöräpysäköinnin laadun ja määrän nostamisella on tutkimusten mukaan vaikutusta siihen, että helsinkiläiset pyöräilisivät enemmän.

Vuonna 2020 pyörätelineitä asennettiin Ruoholahteen, Herttoniemeeseen sekä Eiran, Kaartinkaupungin ja Kaivopuiston alueelle. Vuonna 2021 pyörätelineitä toteutetaan Kamppiin, Katajanokalle ja Malmille.

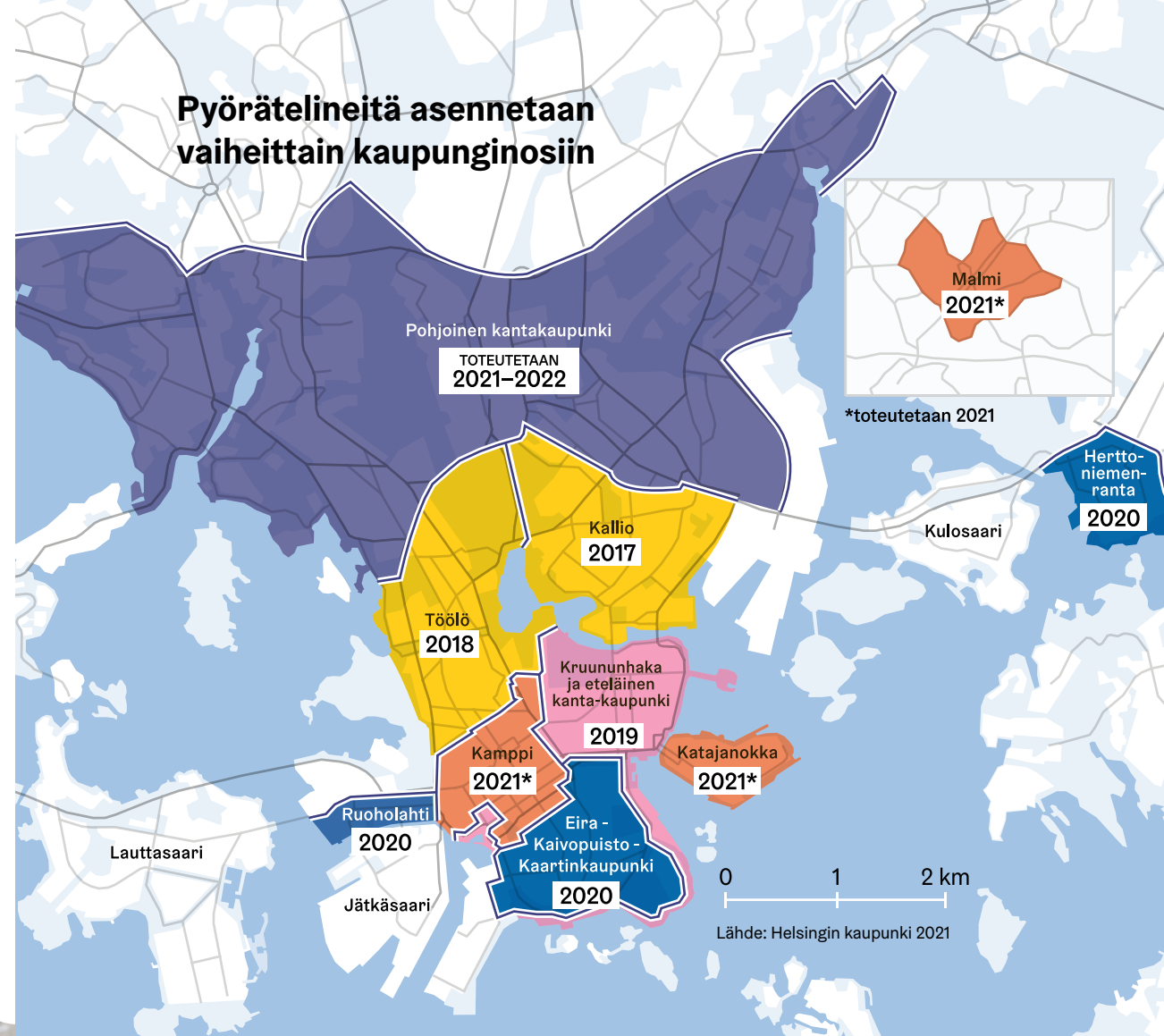
Pyöräparkit lisäävät tyytyväisyyttä

Pyöräpysäköinnin tilaa seurataan kahden vuoden välein tehtävässä Pyöräilybarometri-tutkimuksessa. Barometrin mukaan tyytyväisyys asemien ja muiden julkisten kohteiden pyöräpysäköinnin mahdollisuuksiin on parantunut.

Yhden autopaikan tilalle mahtuu telineet 10 pyörälle

Pyörätelineitä asennetaan vaiheittain kaupunginosiin

Runkolukittavat pyöräpaikat 2017-2021

2017 | Kallio
864 paikkaa

2018 | Töölö
640 paikkaa

2019 | Kruuninhaka
504 paikkaa

Etelä-Helsingin ranta-alue
306 paikkaa

2020 | Ruoholahti
174 paikkaa

Eira-Kaivopuisto-Kaartinkaupunki
308 paikkaa

2021 | Kamppi, Katajanokka, Malmi
Yhteensä noin 1000 paikkaa

Herttoniemenranta
86 paikkaa

= 100 pyörän pysäköintipaikkaa

RIKU PIHLANTO

Pyöräliikenteen edistäminen saa kaupunkilaisten tuen

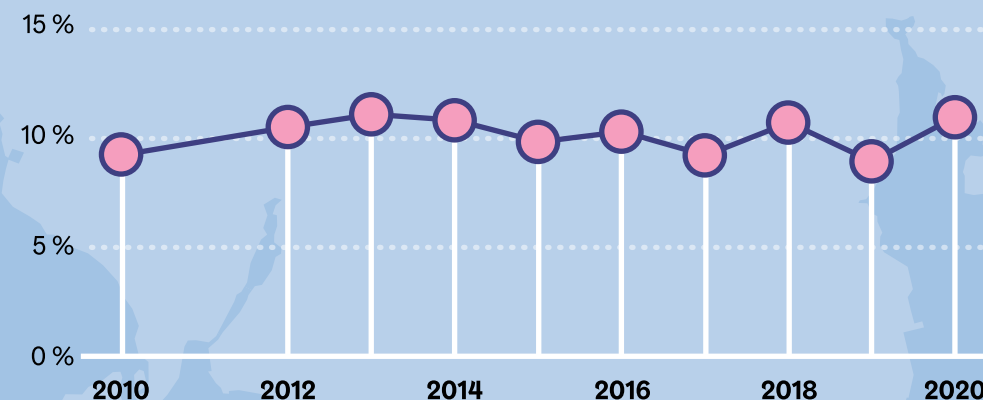
Helsinki saa asukkailta edelleen vahvan tuen edistää pyöräliikennettä. 94 prosenttia aikuisväestöstä suhtautuu myönteisesti pyöräliikenteen edistämiseen. Pyöräilevien asukkaiden mielestä Helsinki on hyvä pyöräilykaupunki ja tyytyväisyys on kasvanut viime vuosina. Turvallisuuden ja sujuvuuteen ollaan hieman aiempaa tyytyväisempiä. Noin joka viides pyörää käyttävistä kokee kuitenkin turvattomuutta liikkeessään pyörällä. Eniten tyytyväisyys on lisääntynyt mahdollisuuksiin yhdistää pyörä- ja joukko-liikennettä. Tähän on varmasti vaikuttanut liityntäpyöräpysäköinti, kaupunkipyörät sekä mahdollisuus kuljettaa pyörää junassa ja metrossa.

Lähes joka kolmas ilmoitti pyörän käyttönsä lisääntyneen koronaepidemian aikana.

Kaupunkilaisten tyytyväisyyttä pyöräilyyn pyritään parantamaan rakentamalla pyörä-väyliä, pyöräpysäköintiä sekä kehittämällä työmaa-aikaisia järjestelyitä, pyöräväylien talvikunnossapitoa ja pyöräliikenteen palveluita.

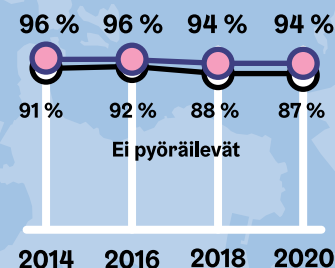
- Pyöräliikenteen olosuhteista Helsingissä voi antaa palautetta ja kehitysehdotuksia osoitteessa hel.fi/palaute

Pyöräliikenteen osuus kaikista matkoista (%)

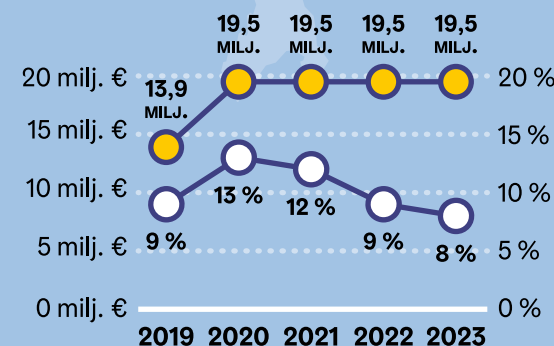

Lähde: Helsingiläisten liikkumistottumukset 2020

Osuus kaikista

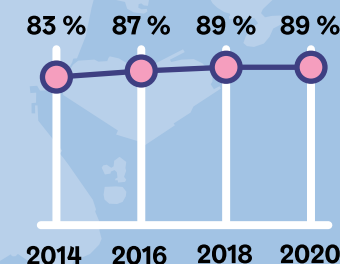
Positiivisesti pyöräilyn edistämiseen suhtautuvien osuus

- Pyöräliikenteen investointibudjetti
- Osuus koko Kadut ja liikenneväylät -budjetista

Lähde: Helsingin kaupunki 2020

Osuus pyöräilijöistä

Tyytyväisyys Helsinkiin pyöräilykaupunkina

Lähde: Pyöräilybarometri 2020

Pyöräliikenteen osuus liikennebudjetista (%)

Helsinki investoi pyöräväyliin sekä kantakaupungissa että baanaverkolla. Vuonna 2020 pyöräväyliin investoidaan 19,5 miljoonaa euroa, mikä on 13 prosenttia liikenteen kokonaisbudjetista. YK suosittaa, että jalankulkuun ja pyöräliikenteeseen käytettäisiin 20 prosenttia liikennebudjetista.

Julkaisun tiedot

Sarja ja numero

Kaupunkiympäristön esitteitä 2021:4

Julkaisu 6/2021

Julkaisun toimitus

Työryhmä: Oskari Kaupinmäki, Annika Alén

Taitto ja grafiikat: Mikko Airikka /

Koponen+Hildén Oy

Kuvat

Kansikuva: Krista Keltanen, Helsingin kaupunki

Kuvat sisäsivuilla: Lille Santanen, Riku Pihlanto,

Martti Tulenheimo, Alex Bao

Taustakartat: *Seutukartta 2019* © Kaupunkimittaus, Helsinki,
Helsingin seudun kunnat ja HSY, 2019

Lisätiedot www.hel.fi/pyoraily

Palautteet www.hel.fi/palaute

Kaupunkiympäristön suunnittelijoille:

www.pyöräliikenne.fi

Kaupunkiympäristön
esitteitä 2021:4

www.hel.fi/pyoraily

Helsingin kaupunkiympäristö

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
00580 Helsinki

Postiosoite

PL 58200
00099 Helsingin kaupunki

Puhelinvaihte

09 310 2611

hel.fi/kaupunkiymparisto